

וַיִּוֹרֵד הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפָנֶיהָ
עִם מַחְנוֹתָיו.

וּכְבוֹן שְׁמַעְטֵר אֶת הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בַתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ, וּמִתְקִין
לוֹ כֶּסֶף בְּצִיצִית, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוֵה
(ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף - כֶּף
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְקֵן לְנִשְׁמָתוֹ
כֶּסֶף, וּמִתְקֵן לוֹ דִּירָה עִם מְזוּזָה,
וּמַעְטֵר אוֹתוֹ בַּכֶּתֶר שְׁלוֹ.

וּכְבוֹן שְׁקֶשֶׁר אֶת הַשְּׂכִינָה עִם
הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקֶשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין וּמֵיחַד אוֹתָהּ בּוֹ - כֶּף הַרִיחַ
שְׁלוֹ קְשׁוּרָה עִם הַנֶּפֶשׁ, וְהַנֶּשְׁמָה
עִם בַּעֲלָהּ, שֶׁהוּא אָדָם, וּמִתְקִין
לוֹ דִּירָה עִמּוֹ. וְהַסִּימָן - (מִשְׁלִי ב)
גֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. גֵּר - נֶפֶשׁ
רוּחַ, וְהֵם אֲצִילוֹת שֶׁל הַשְּׂכִינָה,
וְהַעֲמוּד הָאֲמֻצִּי שֶׁכּוֹלֵל שֵׁשׁ
סְפִירוֹת. נִשְׁמַת אָדָם - הָאֲצִילוֹת
שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיוֹנָה וְחֻכְמָה, שְׁשֵׁם
מ"ה, שֶׁהוּא אָדָם הָרִאשׁוֹן.
הַמְחַשְׁבָּה כְּתוּר עֲלִיּוֹן, תְּפִלִּין עַל
רֹאשׁ - הָאֵב וְהָאֵם. וּמִשׁוּם זֶה
נֹאמֵר בְּאֲדָם, בְּמִדָּה שְׁאֲדָם מוֹדֵד,
בְּה מוֹדְדִים לוֹ. וּבִשְׂכִיל בְּנֵי
הָאָדָם נֹאמֵר (שְׁמוּאֵל א-ב) כִּי מְכַבְּדֵי
אֲכַבֵּד וּבְזֵי יִקְלוּ. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא
מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתוֹרָה, יֵשׁ לוֹ
חַרוֹת.

וְכַעַת צְרִיף לְפָרֵשׁ עַל פֶּה שְׁעוֹלָה
הַתְּפִלָּה מִמְּנָה, כְּצִפּוֹר וּכְיוֹנָה
וּכְנֶשֶׁר. וּכְשִׁישְׂרָאֵל יֵצְאוּ
מִמִּצְרַיִם, יֵצְאוּ כְּמוֹ שְׂיוֹנָה
בּוֹרְחַת, וְהַגֵּץ הָיָה רוּחַ אַחֲרֶיהָ,
כֶּף יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁמַהֲצֵד שְׁלוֹ
הַשְּׂכִינָה פּוֹרְחַת בְּה כְּיוֹנָה,
וְסַמָּ"ל וְצִבְאוֹתָיו רוֹדְפִים
אַחֲרֶיהָ בְּכִמְה חֲטָאִים שְׁמַלְמְדִים
עַל בַּעַל אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה, וּמִלְמֵד
אוֹתָם בְּגִבּוּרָה לְעַכְבַּ אֶת הַשְּׂכִינָה
שֵׁם, שְׁלֹא תַעֲלֶה לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עִם אוֹתָהּ הַתְּפִלָּה. וְזוֹהִי
תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם, שֶׁהָיוּ בְּלֵי
זְכוּת שֶׁל תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים,

וְנַחֲתִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְקִדְמוּתָא בְּמִשְׁרָן
דִּילָהּ.

וּכְמָה דְאֶעְטֵר לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַתְּפִלִּין
דְּרִישָׁא, וְאַתְקִין לִיה פּוֹרְסִיָּא בְּצִיצִית,
כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בַּחֲסֵד כֶּסֶף. הַכִּי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְקֵן לְנִשְׁמָתָה פּוֹרְסִיָּא,
וְתִקֵּן לִיה דִּירָה בְּמְזוּזָה, וְאֶעְטֵר לִיה בַּכֶּתֶרָא
דִּילָהּ.

וּכְמָה דְקָשִׁיר לְשְׂכִינְתָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּקְשׁוּרָא דְתְּפִלִּין, וּמֵיחַד לָהּ בֵּיה, הַכִּי
רוּחָא דִּילָהּ קָשִׁיר עִם נֶפֶשָׁא, וְנִשְׁמָתָא עִם
בַּעֲלָהּ, דְאִיהוּ אָדָם, וְתִקֵּן לִיה דִּירָה עִמָּה,
וְסִימְנָא (מִשְׁלִי כ כז) גֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. גֵּר נֶפֶשׁ
רוּחַ. וְאַנּוּן אֲצִילוֹת דְשְׂכִינְתָא, וְעַמּוּדָא
דְאֲמֻצִּיעִיתָא דְכֻלִּיל שֵׁית סְפִירָן. נִשְׁמַת אָדָם
אֲצִילוֹתָא דְאִמָּא עֲלָאָה וְחֻכְמָה. דְתַמְן מ"ה
דְאִיהוּ אָדָם קְדַמָּאָה. מְחַשְׁבָּה כְּתוּר עֲלָאָה,
תְּפִלִּין עַל רִישָׁא דְאִבָּא וְאִמָּא. וּבְגִין דָּא אֲתַמֵּר
בְּבֵר נֶשׁ, בְּמִדָּה שְׁאֲדָם מוֹדֵד, בְּה מוֹדְדִין לוֹ.
וּבְגִינִיהוֹן דְבְּנֵי נֶשָׁא אֲתַמֵּר (שְׁמוּאֵל א ל ב) כִּי מְכַבְּדֵי
אֲכַבֵּד וּבְזֵי יִקְלוּ, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא מָאן דִּישְׁתְּדֵל
בְּאוּרִיתָא, אִית לִיה חִירוֹ.

וּבְעֵן צְרִיף לְפָרֵשׁ עַל פּוּמָא דְסְלִיקָא צְלוֹתָא
מְנָה. כְּצִפּוֹר וּכְיוֹנָה וּכְנֶשֶׁרָא. וְיִשְׂרָאֵל
כַּד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם נִפְקוּ כְּיוֹנָה דְבִרְחַת, וְנִץ
הָוָה רָדִיף אֲבַתְרָה הַכִּי אִית צְלוֹתָא דְמַסְטְרָא
דִּילָהּ שְׂכִינְתָא אִיהִי פְּרַחָא בְּה כְּיוֹנָה וְסַמָּ"ל
וְחִילָהּ רָדִפִּין אֲבַתְרָאָה בְּכִמְה חוּבִין דְאוּלְפִין
עַל מְאָרָה דִּהִיא צְלוֹתָא, וְאוּלִיף לוֹן בְּגִבּוּרָה
לְעַכְבָּא שְׂכִינְתָא תַמְן, דְלֹא סְלָקָא לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּהִיא צְלוֹתָא. וְאִיהוּ הַהוּא צְלוֹתָא
דִּישְׂרָאֵל עַל גְּמָא, דִּהוּוּ בְּלֹא זְכוּ דְאוּרִיתָא

והמים להם חומה, וכך הם
התפלות מעכבין.

ואם חוזרים בתשובה, בעל
התפלות הוא שאומר לשליח
התפלות מטטרון: מה תצעק
אלי? אמר לתפלות לנסע
במסעיהם. זהו שכתוב (שמות יד)
דבר אל בני ישראל ויסעו. לאדם
שהולך בדרך, והולך אחריו אותו
בעל מסי המלך, ואוחז בו עד
שפורע מנדה בלו (סוגי מסים) והלך.
משום שברח, הוא צווח למי
שמוציא אותו: יבא אדונו ויאמר,
(אמר) לו שילך לדרך, שאני
פרעתי. בא בעל המסים של
המלך. מה עשה? הטביע ראשו
בטיט והרג אותו. כך הקדוש
ברוך הוא עשה במצרים. זהו
שכתוב (שמות טו) מרכבות פרעה
וגו' טבעו בים סוף.

וכי גרם שרודפים אחרי ישראל?
משום שטרם היתה להם תורה
לא היה שטר שחרור, משום
שתורה היא שטר חרות לבני
אדם מיצר הרע וממלאך המות
ומכל מקטרגי העולם. זהו
שכתוב (שם לב) והמכתב מכתב
אלהים הוא חרות על הלחת. וזו
האם העליונה שנת החמשים,
שמשם תורה, שהיא העמוד
האמצעי שנקראת חרות, שמשם
נתנה ליונה הקדושה, שהיא
השכינה, שמצדה נקראו ישראל
יונה.

וכך פשתפלה, שהיא יונה, עולה
בתורה, מה פתוב בו? (ישעיה נב)
פי לא בחפזון תצאו ובמנוסה לא
תלכוני פי הלך לפניכם ה' וגו'.
ואלו הן התפלות של בעלי
התורה, שעולה פנשר שאינו
פוחד מפל עופות העולם. ומהצד
שלכם (של התפלה) הגבירה היא
דרך הנשר בשמים. ויש שיאמר
כך, והכל אמת.

ועובדין טבין, והמים להם חומה והכי אנון
צלותין מעכבין.

ואם חוזרין בתשובה. מארי הצלותין איהו
דאמר לגבי שלוהא הצלותין מטטרון,
מה תצעק אלי, מליל הצלותין דנטלין
במטלנותהון הדא הוא דכתיב (שמות יד טו) דבר
אל בני ישראל ויסעו. לבר נש דאזיל באורחא
ורדיף אבתרה ההוא מארי מנדה דמלפא,
ואחיד ביה עד דפרע (עזרא ז כד) מנדה בלו והלך.
בגין דברח איהו צווח למאן דאפיק ליה. יתי
מאריה וימא (אמא) ליה דיזיל לאורחה דאנא
פרעתה. אתא מארי מנדה דמלפא מה עבד
טבע רישה בטיט וקטל ליה, הכי קודשא בריך
הוא עבד במצראי. הדא הוא דכתיב (שמות טו ד)
מרכבת פרעה וגו' טבעו בים סוף.

ומאן גרים דרדפין אבתריהו דישראל, בגין
דעד לא הוה לון אורייתא לא הוה שטר
חירו. בגין דאורייתא איהי שטר חירו לבני
נשא, מיצר הרע וממלאך המות ומקטרגי
דעלמא. הדא הוא דכתיב (שם לב טז) והמכתב
מכתב אלהים הוא חרות על הלחת. ודא אמא
עלאה שנת החמשים, דמתמן אורייתא דאיהו
עמודא דאמצעיתא אתקרי חירו, דמתמן
אתיהיב אורייתא לגבי יונה קדישא דאיהו
שכינתא, דמסטרעה אתקריאו ישראל יונה.

והכי פד צלותא דאיהי יונה סליקת באורייתא,
מה פתיב ביה (ישעיה נב יב) כי לא בחפזון
תצאו ובמנוסה לא תלכוני פי הולך לפניכם
ה' וגו'. ואלין אנון צלותין דמארי דאורייתא.
דסליק פנשרא דלא דחלת מפל עופין דעלמא.
ומסטרע דאנון (נ"א דצלותא) איהי מטרונייתא דרך
הנשר בשמים. ואית דיימא הכי וכלא קשוט.

ומצדקם של בעלי המקרא עולה התפלה כמו צפור. ומצדקם של בעלי המשנה עולה כמו יונה. ומצדקם של בעלי קבלה עולה כמו נשר, גבירה על הכל. אבל מצדקם של אלו שאין בהם מקרא משנה וקבלה, שהם עמי הארץ, אין לה עליה בהם.

ומשום זה אמר קהלת בדרוך רמו, (קהלת א) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה, אלו הם עמי הארץ, ולפעמים יוצאים מהם זרע מעלה, בני תורה, לעלות בהם. משום זה בארו בעלי המשנה, הזוהרו בעמי הארץ, שלפעמים יוצאים מהם בנים מעלים בעלי תורה.

קם המנורה הקדושה וכל המחנות לנשק אותו וקן. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי אותו וקן לא רצה לטל שכר מעמנו לנשק אותו, ומשום כך פרח. אשרי חלקנו שזכינו לשמע שכר של מצוה ושל תפלה בעולם הבא.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא, מי היה אותו הנקן? אמר, ודאי רב המנונא סבא הנודע שנשמתו ירדה מלבשת באויר של ההבל של התורה. שבזמן שהצדיקים מתעסקים בתורה, כל ההבלים האלו שעולים מפיהם בתורה, פמה נשמות של אותו העולם ורכבים עליהם ומתלבשים בהם. והקולות והדבורים של התורה נעשים להם כמו סוסים, ורכבים עליהם ויורדים בעולם הזה, ואפלו המלאכים. וכל שפן בחבור הזה.

ובבעלי החבור הזה שבו הקדוש ברוך הוא הטה השמים ושמי השמים כמו שבסיני, והוא נרד עליו להקים שכנינתו בשמים

ובמסטרך דמארי מקרא סליקת צלותא כצפור. ומסטרך דמארי משנה סליקת פיונה. ומסטרך דמארי קבלה סליקת פנשרא, מטרוניתא על כלא. אבל מסטרך דאלין דלית בהו מקרא משנה וקבלה, דאנון עמי הארץ, לית לה סליקו בהון.

ובגין דא אמר קהלת בארז רמיזא, (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם העלה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ. ורוח הבהמה אלין אנון עמי הארץ. ולזמנין נפקין מניהו זרעא מעליא בני תורה לאסתלקא (דף ק"ז ע"א) בהון. בגין דא אוקמוה מארי מתניתין הזוהרו בעמי הארץ, דלזמנין נפקין מניהון בני מעליא מארי אורייתא.

קם בוצינא קדישא וכלהו משרין לנשקא ההוא סבא. פרח. אמר רבי שמעון, ודאי ההוא סבא לא בעא לנטלא אגרא מן לנשקא ליה, ובגין דא פרח. זכאה חולקנא דזכינא למשמע אגרא דפקודא דצלותא בעלמא דאתי.

קם רבי אלעזר ואמר, אבא מאן הוה ההוא סבא. אמר ודאי רב המנונא סבא, אשתמודע דנשמתה נחתא מתלבשא באוירא דהבל דאורייתא. דבזמנא דצדיקיא מתעסקין באורייתא, כל אלין הבלים דסלקין מפומיהון באורייתא, פמה נשמתין דההוא עלמא רכבן עליהו ומתלבשין בהו. וקלין ודבורין דאורייתא אתעבידו לון פסוסון, ורכבין עליהו ונחתין בהאי עלמא. ואפלו מלאכין. וכל שפן בחבורא דא.

ובמארי דהאי חבורא דבה קודשא בריך הוא הטה השמים ושמי השמים כגוונא דסיני, ואיהו נחית עליה לאקמא שכנינתה